

N:o 166.

Af herr **G. W. Svensson** i Rydaholm, om tillägg i anledning af Kongl. Maj:ts proposition om försäljning af vissa mindre kronoegendomar.

I sin till innevarande Riksdag afgifna nådiga proposition n:o 3 föreslår Kongl. Maj:t, att Riksdagen måtte medgifva försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar. Om den nådiga propositionen vinner Riksdagens bifall, skulle omkring 600 egendomar sålunda komma att vid inträffande arrendelighet försäljas. Att staten afhänder sig dessa mindre egendomar anser jag vara fullt välbetänkt, då statsverkets inkomst af desamma, sedan omkostnader för arrendeuppskattningar, besigtningar, syner m. m. blifvit bestridda, torde vara mycket ringa.

Till följd af sistlidne Riksdags beslut har den så kallade optionsrätten för arrendatorer af kronans domäner åter blifvit införd. Alla de arrendatorer, som nu innehafva dylika mindre kronans egendomar, skulle, om Riksdagen oförändrad bifaller Kongl. Maj:ts i fråga varande nådiga proposition, helt och hållet gå miste om den sålunda beviljade optionsrätten.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kalmar län har också föreslagit, »att den, som vid tiden för försäljningen innehar egendom på arrende, måtte tillerkännas optionsrätt till köpet sålunda, att han, derest egendomen blifvit af honom väl häfdad, skulle ega att öfvertaga densamma mot erläggande af den vid försäljningsauktionen erbjudna högsta köpeskillingen, så vidt denna finnes i och för sig antaglig».

Denna framställning har herr statsrådet och chefen för finansdepartementet dock ansett sig icke böra tillstyrka af fruktan, att spekulanter derigenom skulle komma att afhållas från försäljningsauktionerna och köpe-

skillingarne dymedelst nedtryckas. Om denna herr finansministerns farhåga i någon mån är berättigad, så är det dock å andra sidan ovedersägligt, att innehafvarne genom försäljningen beröfvas den dem medgifna optionsrätten, hvarföre det icke är mer än rätt, att desse personer vid försäljningen beredas någon motsvarande fördel.

Herr finansministern föreslår, att försäljningen af i fråga varande egendomar bör föregås af en undersökning af de olika egendomarnes saluvärden, verkstald i samma ordning, som nu är stadgad för arrendeuppskattningar. Vid dessa undersökningar och uppskattningar kommer naturligtvis ett bestämdt saluvärde att åsättas hvarje egendom, som är afsedd till försäljning, och då man har kännedom om de arrendeuppskattningar, som hittills blifvit verkstalda, har man ingen anledning befara, att saluvärdena skola sättas för lågt. Jag har derföre föreställt mig, att billig rättvisa skulle vederfaras arrendatorerne, om desse vid försäljningen finge öfvertaga hemmanen antingen och helst mot det åsatta saluvärdet eller ock mot den erbjudna högsta köpskillingen.

På grund af hvad jag nu anfört, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen, om densamma bifaller Kongl. Maj:ts nådiga proposition, vid sitt beslut ville föga det tillägg: att den, som vid tiden för försäljningen på arrende innehar någon af de i Kongl. Maj:ts nådiga proposition afsedda egendomar, måtte tillerkännas rättighet antingen att öfvertaga hemmanet mot det åsatta saluvärdet eller ock mot det vid försäljningen gjorda högsta anbudet under förutsättning, att i öfrigt stipulerade vilkor uppfyllas samt att egendomen blifvit af arrendatorn väl häfdad.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 7 februari 1888.

G. W. Svensson
från Jönköpings län.